

135 éves az erdészképzés a Rothban!

1883-ban a Szeged melletti Királyhalmon, majd 1885. október 25-én Temesvár-Vadászderdőn – illetve még Lipótútváron és Görgényszentimrén – megkezdik működésüket a magyar királyi erdőőri szakiskolák.

1. kép. Temesvár-Vadászderdei iskola épületei 1902-ben (Forrás: Erdészeti Lapok, 1902)

Az intézet célja, hogy „olyan erdészeti segédszemélyzetet neveljen, amely amellett, hogy erdőőri szolgálatban teljesen jár-tas, az erdőgazdaságban előforduló munka végzésében is oly ügyességre tegyen szert, hogy azokat nemcsak maga elvégez-ni, de azok végzésére másokat is betanítani, sőt, apróbb er-dőgazdaságok ügyeit teljesen ellátni képes legyen. [...] Az ok-tatás gyakorlati irányú, s a főszűly a helyszínen való begyakorlás mellett a munkák értelmes végrehajtására van fektetve, az elméleti tanítás pedig a nélkülözhetetlen alapis-mereteket felölelve magyarázó és útmutató irányban halad.”¹

Ezen gondolatok vezérlik a jelenlegi oktatást is: gyakor-latorientáltan képezni a jövő középszintű erdészeti vezetőit.

1901-ben Török Sándor magyar királyi főerdészt nevez-ték ki az iskola igazgatójává, aki középfokú erdészeti isko-lát szervezett. Az első világháború módosította az „álmo-kat”. Iskolánk 1919 őszén Tatára, majd 1924-ben Esztergomba került, ahol 1928-ig Erdész Szakiskolaként, 1929-től 1935-ig pedig Erdőőri és Vadőri Szakiskolaként mű-ködött. 1948-ban a már Erdésgimnázium felügyeletét az FVM-től átvette a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium.

1950. október elsején a soproni Benedek-rendi Gimnázi-um épületében kezdte meg működését az Erdészeti Techni-kum. 1964 májusában felvette iskolánk Roth Gyula² európai híró erdész tudós nevét, s októberben a Földművelésügyi Minisztériumtól megkaptuk a Lackner Kristóf utcai épületet kollégium gyanánt. A Szent György utca 9. alatti épület a mai napig iskolánk székhelye. A megfelelő tárgyi és szemé-lyi feltételek biztosításának rendezésében nagy szerepe volt iskolánk első soproni igazgatójának, dr. Tusó Lászlónak.

1979-ben Roth Gyula Erdőgazdasági és Elsődleges Faipa-ri Szakközépiskolára változott a megnevezés a két ágazatra történő bontás igénye miatt, a fűrész- és lemezipari képzés valójában az 1981/82-es tanévben indult meg. 1985-ben el-sőként az országban elindult az ötéves iskolarendszerű tech-nikusképzés.

¹ Dr. Bársony L. (1985): Iskolánk alapítása és történetének főbb álló-másai. In: Bársony L. (szerk.): A Roth Gyula Erdőgazdasági és Elsőd-leges Faipari Szakközépiskola centenáriumi évkönyve. Sylvester János Nyomda, Szombathely.

² Roth Gyula Sopronban született 1873-ban. Iskolai végzettsége alapján erdőmérnök-tanár és jogász volt. A Kossuth-díj mellett a IUFRO tisz-teletbeli elnöke címet és a finn Fehér Rózsa Rendet is megkapta. Több, mint 180 publikációja jelent meg különböző témákban, s a még ma is kincset érő tankönyvek (Erdőműveléstan I–II. és III.) di-csérlik keze nyomát.

1990-től egészen 1999-ig Sopron Megyei Jogú Város fenn-tartásában működött az intézmény, s 1992 szeptemberétől már az Erdészeti és Faipari Egyetem Tanárképző Intézete számára végezte gyakorlótanítási feladatait iskolánk.

Jelentős esemény volt 1994-ben, hogy a Tanulmányi Er-dőgazdaság 535 hektáros erdőkerületet bocsátott szakmai irányítás alá. Mind a tanulók, mind a tanárok szempontjá-ból pozitív szerepet játszik ez, hiszen gyakorlataink színte-reit képezi ez a terület, ahol diákjaink üzemi szemléletét, „tulajdonosi érdekelttségét” tudjuk formálni.

1999 szeptemberében a Soproni Egyetem fenntartása alá került intézményünk. 2001 szeptemberétől az erdész- és fa-ipari képzés mellett elindult a környezetvédelmi techniku-sok képzése is. Immáron mindhárom, az egyetemen is ok-tatott, természethez oly közel álló, egy tőről fakadó szakma képviselteti magát.

Míg a 2000-ben felvett tanulók hatéves képzésben része-sültek, addig 2013/14-től a diákok már újra ötéves képzés-ben vesznek részt. 2015-től iskolánk az Agrárminisztérium alá tartozik.

2016/17-es tanév új intézménytípusok kialakulását veti-tette előre: iskolánk szakközépiskolává alakult. Ebben az évben vált intézményünk részévé az egykori Lippai János Kertészeti Szakképző Iskola és Kollégium, így újabb szak-mák oktatásával bővült palettánk; parképítő és -fenntartó technikusok, virágkötő és virágkereskedők (akik jelenleg a kertésztechnikus szakma irányait képviselik), szőlész-borá-szok tanulhattak még nálunk. Bár e szakmák művelőire is nagy szükség lenne, nappali tagozaton már néhány éve nem sikerül osztályt indítani.

2. kép. A soproni Roth Technikum főépülete napjainkban

3. kép. Teríték mellett a végzősök (tanulmányi vadászat)

450 tanulóink 72%-a kollégista, s csupán 12% a leányok aránya, s bár ezek a számok is jól mutatják, hogy fiús szakmákat oktattunk, a lányok is helyt állnak a megmérettetésen. Lemorzsolódásunk is 1% alatti, ami a magas felvételi követelményeknek és a felállított követelmények következetes megtartásának is köszönhető.

Kiemelten fontosnak tartjuk a tanulóink személyiségének formálását a társadalmi és szakmai elvárásoknak megfelelően, a szakmai identitás kialakítását. Az oktatás területén kiemelt feladatoknak tekintjük a 9. évfolyamos tanulók felzárkóztatását, a szintre hozást és szinten tartást, az általános és szakmai képzés színvonalának tartását, a kompetencia-méréseken és a tanulmányi versenyeken való részvételt és az arra való megfelelő felkészítést, valamint a továbbtanulásra való felkészítést.

Szoros együttműködés van az iskola és kollégium között, mely mindegyikében céltudatos nevelőmunka folyik. A környezettudatos szemléletre nevelés elismeréseként 2012-től Örökös Ökoiskolai címet viselünk. Az intézmény országos beiskolázású, a legtöbb diák Győr-Moson-Sopron, Vas, Zala, Veszprém és Komárom-Esztergom megyéből érkezik, de a távolabbi országrészekből, sőt Erdélyből és a Vajdaságból is van tanuló.

Telephelyeink mindegyike képzéseink gyakorlatait szolgálják: Tanfűrészünkben és Tanműhelyünkben faiparos diákjaink dolgozzák fel a Tanerdőből érkező faanyagot, gyakorlatjuk az épület- és bútorsztalos tevékenységek fogásait, sőt, iskolai és kollégiumi ablakok, ajtók, szekrények, ülőbútorok tanúskodnak munkásságukról.

Tanműhelyünkben az erdésztechnikus diákok is megfordulnak, hogy az elkülönített géptani műhelyben a szükséges gépészeti alaptudást elsajátíthassák.

Lippai telephelyünkön csemetekertet, üvegházat, fóliasátrat tartunk fenn, ahol nemcsak a Tanbolt kiszolgálása történik meg zöldség- és gyümölcsáruval, hanem erdészeti szaporítóanyagot is termesztünk.

A jelenlegi vírushelyzet miatt sajnos a külföldi kapcsolatok nem túl gördülékenyek, de a liechtensteini partnerünknek készített műanyag hüvelyes csemeték továbbnevelését folytatjuk. Itt található környezetvédelmi technikusaink egyik jól felszerelt laboratóriuma, míg a másik – természetvédelmi labor – a Szent György utcában. Erdészeink Jánostelepi gyümölcsösünkben, szántónkon az agrárium más szektorainak munkájával is megismerkedhetnek – metszés, oltás.

A TAEG Zrt.-vel együttműködésben naposi szolgáltatást működtetünk, melynek keretében végzőseink közül 2 diá-

kunk a Tanerdőben, 2 tanuló a Parkerdő területén tölt egy hetet felváltva a kerületvezető erdészszel, 2-2 tizenegyedikes tanítványunk pedig a Tóalmi csemetekert munkájába kapcsolódik be.

Valamennyi oktatott szakmánkban részt veszünk hazai és nemzetközi versenyeken is: erdészeink minden évben indulnak az ÁSZÉV versenyén és az OSZTV-n, ahol nagyon szép helyezéseket érnek el évről évre.

Az erdészképző iskolák között zajló Dr. Szepesi László Erdészeti Gépész Országos Versenyt évek óta iskolánk diákjai nyerik, és így ők képviselhetik hazánkat az Ifjúsági Erdész Európa-bajnokságon. Diákjaink hasonló sikerrel szerepelnek az Országos Ifjúsági Vadászvetélkedőn, s ott vannak az erdőgazdaságok közötti koronglövészversenyeken is.

Faipari technikusaink eredményesek a Magyar Asztalos, a SOE Bázisiskolai versenyen, sőt Euroskills és Worldskills versenyen is van rá példa, hogy ők képviselik Magyarországot. 2019-ben az intézmény rendezte a környezetvédelmi országos szakmai tanulmányi versenyt, ahol tanulóink dobogós helyen végzett, s részt vehetett az Agrár SzakmaSztár fesztiválon. A korszerű ismeretek elsajátításának, lelkes felkészítésnek és a gyakorlatiasságnak köszönhető a kiemelkedően sikeres szereplés.

Az új Szakképzési törvény és az OKJ-t leváltó Szakmajegyzék megjelenése után 2020. július elsejével az országban

4. kép. Az iskola igazgatói

5 agrárszakképzési centrumot alakítottak ki, ahová földrajzi elhelyezkedés alapján csoportosították az agráriszakképzőket. Mi a Kisalföldi Agrárszakképzési Centrumhoz tartozunk másik 11 intézménnyel együtt, melynek székhelye Sopron.

Korábbi igazgatónk, *Hoczek László* lett a centrum főigazgatója, szakmai igazgatóhelyettes *Sztojkané Bodor Ildikó* pedig az immár új nevű Kisalföldi ASZC Roth Gyula Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium vezetője.

Az idők során többféle modell, iskolanev és fenntartó mellett dolgoztak elődeink és dolgoznak jelenlegi kollégáink is, de egy dolog ÖRÖK a Rothban a kezdetektől fogva: 135 éve képezzük az erdészeket, akik a legjobb szakemberek közé tartoznak, és elismertek az erdészszakmában.

Sztojkané Bodor Ildikó igazgató
Kisalföldi ASZC Roth Gyula Mezőgazdasági Technikum,
Szakképző Iskola és Kollégium